

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Postbus 20305 2500 EH Den Haag

Ministerie van Veiligheid en Justitie
S.A. Blok
Postbus 20301
2500 EH 'S GRAVENHAGE

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 88 699 1100

Onderdeel	Wetenschappelijk Bureau Openbaar Ministerie	Bij beantwoording de
Contactpersoon	██████████	datum en ons kenmerk
Doorkiesnummer(s)	088-██████████	vermelden. Wilt u slechts
E-mail	██████████@om.nl	één zaak in uw brief
Datum	21 juni 2017	behandelen
Ons kenmerk	WBOM/17680	
Uw kenmerk	2075584	
Onderwerp	Advies consultatie conceptvoorstel van de Wet zeggenschap lichaamsmateriaal	

Geachte heer Blok,

Bij brief van 23 mei 2017 heeft u het College van procureurs-generaal gevraagd te adviseren over het conceptwetsvoorstel van de Wet zeggenschap lichaamsmateriaal. Het wetsvoorstel zal door uw ambtsgenoot van Volksgezondheid Welzijn en Sport verder in procedure worden gebracht.

Van bijna alle Nederlanders ligt lichaamsmateriaal bij ziekenhuizen, biobanken of laboratoria opgeslagen. Op dit moment is wettelijk niet goed geregeld wat er wel en wat er niet met dat lichaamsmateriaal mag gebeuren. Het wetsvoorstel beoogt te voorzien in een duidelijke regeling voor het gebruik van opgeslagen lichaamsmateriaal.

Het conceptwetsvoorstel voorziet in drie uitzonderingen op de hoofdregel dat het onderhavige lichaamsmateriaal niet zonder toestemming van de betrokken burger mag worden gebruikt. Een van die uitzonderingen is het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Op grond van het voorgestelde artikel 15, derde lid, mag het lichaamsmateriaal in bijzondere gevallen voor de uitvoering van een DNA-onderzoek of een onderzoek naar een ernstige besmettelijke ziekte worden gebruikt. Omdat hierbij het medisch beroepsgeheim een belangrijke rol speelt zijn er voorwaarden opgesteld die moeten waarborgen dat het lichaamsmateriaal alleen in uitzonderlijke gevallen voor dat doel worden gebruikt. Onder andere wordt

voorgeschreven dat het gebruik van lichaamsmateriaal zonder toestemming alleen mogelijk is bij het oplossen van zeer ernstige misdrijven. Deze misdrijven staan uitdrukkelijk opgesomd met verwijzingen naar de betreffende bepalingen in het Wetboek van Strafrecht.

Het wetsvoorstel voorziet ook in een aantal procedurele waarborgen. Een eerste waarborg is het vereiste van een schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris op vordering van de officier van justitie of een bevel van de rechter-commissaris. De verstrekking van het lichaamsmateriaal is dus afhankelijk van een rechterlijke toets. Voorts kan de rechter-commissaris niet beslissen over het afgeven van de machtiging voordat hij zich heeft laten adviseren door een deskundigencommissie. Deze deskundigencommissie zal adviseren over de wenselijkheid van de verstrekking van het lichaamsmateriaal in een concrete casus.

Het College heeft met instemming en waardering kennis genomen van het conceptwetsvoorstel. Het wetsvoorstel komt tegemoet aan de praktijk en biedt een oplossing voor uitzonderlijke situaties waarbij de opsporing van zeer ernstige misdrijven op een dood spoor is beland. Het College erkent dat het niet eenvoudig is om een regeling te ontwerpen waarbij een uitzondering wordt gemaakt op het medisch beroepsgeheim. Er is in dit wetsvoorstel echter een goede balans gevonden tussen de twee in het geding zijnde fundamentele maatschappelijke belangen: enerzijds de toegang tot de zorg en anderzijds de opsporing en vervolging van zeer ernstige strafbare feiten. Door de gecombineerde procedure van toetsing door de rechter en advisering van de rechter-commissaris door de deskundigencommissie is gewaarborgd dat zowel het belang van het medisch beroepsgeheim als het opsporingsbelang zorgvuldig wordt getoetst.

Het College ziet overigens geen aanleiding tot het maken van nadere op- of aanmerkingen en hoopt op een voorspoedige parlementaire behandeling van dit wetsvoorstel.

Hoogachtend,
Het College van procureurs-generaal

